

A „KELET” előfizetési díja:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva
Egész évre . . . . . 16 frt.
Félévre . . . . . 8 „
Negyedévre . . . . . 4 „
Egy hóra helyben . . . . . 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik a „Kelet” mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:
Főter 4-ik szám havá a lap szellemi részét illető közlemények czimzandók.

KELET.

POLITIKAI ES KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

AZ ÉRTÉKESEB CZIKKEK DIJAZTATNAK.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Kolozsvártt, 1878. kedd január 15.

Hirdetési díjak
Hatszor hasábozott gármond sor vagy annak tere 6 kr.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakoribb hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.
Hirdetéseket fölvesznek:
Bécsben: Oppell Alajos Stadt Stubenbastei Nr. 2. (Eckhaus den Wollzeile 36.) Haasensteint et Voigler (Wallischgasse 10.) Bud. Mosse Publicistische Bureau Budapest. Haasensteint és Voigler hirdetés köv. irodája. Weiser mór hirdetések felvételi irod. Bécsben Wollzeile 18. és Budapest szervitátor 5. sz.
Nyitleri cikkek
gármond sora után 25 kr. fizetendő.

Kiadó-hivatal:
Stein János könyvkereskedése, havá az előfizetések és hirdetések küldendők.

Andrássy igazolása.
(Sr.) Azt hisszük, hogy most már a kérdés a nagy közönség előtt is kezd tisztában állani, mint csak betekell ezelőtt is volt. Az a kérdés t. i. hogy miért nem elegedett monarchiánk a háboruba? Ennek három oka volt, a mint azokat, tisztán az eseményekből leolvasni lehet, a nélkül, hogy az ember valami titkos magyarázatok birtokában lenne. Az első az, hogy érdekeit még eddig más, békés uton is megővni tudta. És itt az „érdekeink” név alatt, nem értünk mi sem frázist, sem valami sziklákörű magyarázatot, a tekintetben, hogy most, az alkalommal Oroszországnak mint is megáladni nem fog; mert ehez ugyan nem kellett politika, az a dolog természetében rejlett; hanem értjük érdekeink megóvása alatt azt, hogy keleten sem történt semmi olyas, a mi érdekeinkbe ütközik és most, a muszka-győzelmek után is, Oroszországnak ép oly kevéssé áll hatalmába Törökországnak feldarabolása, délszláv államok alakítása, mint a háboru megindításakor. És ha, némi reformok biztosítása, vagy Románia költséges és csak e nemzetre teherrel járó függetlenségének megadása után, haza megy, otthon méltán fogják kérdeni, hogy ez volt-e másfél száz ezer ember és egy milliárd rubel elvesztegetésének célja? És ha az utóbajok: nagy adóban, hitelválságokban, társadalmi mozgalmakban mutatkozni fognak; ha ezek elsimítására, alkotmányos kísérletek fognak tétetni: akkor oly belküzdelmekkel lesz elfoglalva Oroszország, hogy külterjeszkedésre, hódító politikára nem adhatja fejét. Pedig a logika így hozza magával, hogy a ki fegyvert ragad mások szabadságáért, az önmagának szerezzen szabadságot; és ha a csár bizonyos öntetszélgyéssel hivatkozott közvéleménynek követeléseire; akkor gondoljon arra is, hogy iránta is formál ez követeléseket, épen az előzmények következtében. És ha sem területi nagyobbodással (eltekintve ázsiai határigazításától, ha ugyan az angol ezt megengedi) sem politikai erősbödséssel nem lesz erőfeszítéseiert kárpotolva Oroszország; bizonyára inkább veszített, mint nyert, győzelmei dacára is, hatalmi nyubbussából, katonai erejéből. Ezzel szemben Törökország most, vérésegei dacára is, nagyobb tisztelthen áll Európa előtt, mint a háboru kezdetén, mert legalább nem tekintetik cadavernek, és ha a háborut bevégi ugy, hogy csak a konstan-

tinápolyi conferentia reformjait lesz kénytelen elfogadni; de másfelől megszerez magának, legalább Oroszország felől, melynek belbajai lesznek, huzamosb ideig tartó békét; sőt a román, bolgár, szerb nyugtalanságok is megszűnnek, mert ez esetben Oroszország elveszti reájuk befolyását; miután, ha most nem csinál Délszláviát, nem fognak ezek hinni neki soha többé, — mondjuk, e konjekturák valószínű bekövetkezése esetén, Törökország inkább nyert mint veszített a háboruval. Nyert nyombast, európai rokonszenven, ellenfelének gyengületét, bajait, önmagának reformot, hősöket, önmagában bizalmat és sok tanulságot. Ha ezeket jól felhasználja és nem felejtí el azokat, mint a krimi hadjárat tanulságait, akkor még megerősödhetik. De legalább, a mi szempontunkból el van érve az, hogy Délszlávia, orosz foglalás Európában, most ép oly kevéssé lehet, mint a háboru előtt, hogy a háborut magunkra nem vontuk, mi beavatkozásunk első következménye lett volna és ez esetben talán elodázható, de ki nem kerülhető orosz-török háboru eredményeinek oly korlátokat szabtuk, melyek Törökország felbomlására nem vezetnek, Oroszországnak egy csomó bajt okoznak és nekünk ellenségek helyett, Európa solidaris barátságot biztosítják. Ebben van Andrássy politikájának igazolása! — A képviselőház pénzügyi bizottsága pénteki ülésében tárgyalás alá vette a közlekedési miniszternek az államvasutak és a keleti vasut igazgatására vonatkozó előterjesztését, mely szerint a vasutak igazgatásának egyesítése évenként 170.000 frt megtakarítást eredményezne, melyből ez évre azonban — a szükséges végkielégítések folytán — csak 50.000 frt esne. A miniszter e megtakarítás daczára sem ajánlja azt, hogy az egyesítés keresztülvitéssék, a míg a vasutak csoportosítása — a tsizai vasutnak kombinációjá hozatalával is — meg nem történik. Gr. Szapáry előadój az egyesítés elhatározását hozza javaslatba, s a bizottság hosszabb vita után — melynek felbomlásán Hieronimij államtitkár az egyesítés ellen, Csengerj, Pulszky, Kerkápoly, Somssich és Simonyi E. az egyesítés mellett szóltak fel, megszavazta az államvasutak s a keleti vasut igazgatásának egyesítését, s e határozat értelmében a két vasut üzleti kiadásából a folyó évre 130.000 frtot törölt, a szükséges végkielégítésekre viszont 80.000 frtot szavazván meg. A tárgyalás folyamában Péchy miniszter előterjeszté, hogy az államvasutak igazgatójával annak díjazása iránt aként egyeztett meg, hogy évi 6000 frt fizetést kapjon, s ezenfelül a kezelése alatt álló vonalak minden kilométerje után — 1000 kilométerig — 8, azonfelül 15 frtot. Az államvasutak igazgatótanácsa szervezetének — Oh — igyekezett a gróf az öreg ur szavába vágni. — Hagyja csak el obogátásait. Hallgassa meg, mit akarok még mondani, szolt a jegyző, komoly kitarással. A míg csak az öreg Tapas életben lesz, és per bacco! teljes reményem van, hogy magosságod nem fog azon szomorú helyzetbe jönni, hogy őt a temetőbe kísérje, megtartja maga számára pénzét és vagyonát! — De hogy, hogy? kérdő Garasimo bizonytalan hangon. Azt hiszi, csupán gazdagsága miatt vágyom leánya kezére. Szépsége, szeretetre méltó tulajdonai kellették fel bennem a vágyat. — Signor gróf, — vágott szavába a kériheletlen öreg, — diplomatiai tudományát talán a nápolyi börtönökben sajátította el? Hogy leányomat szeretne el — azt elhiszem. Ha ez nem állna, soha sem gondoltam volna arra, hogy nőül adjam önhez. De a szerelem semmit sem szerez be a konyhára s azt pedig nem öhajtom, hogy leányom, míg én élek, koldulni menjen férjével együtt. — Koldulni menjen öreg papa! Azt hiszi talán, nagybátyám a gróf vasból van alkotva, vagy a halhatatlanság vízből ivott? Néhány napok alatt békében fog ő pihenni s akkor nöm mondhatja ön többé, hogy koldus vagyok. — Ha signornagybátyja meghal, alkalmasint önnek kell a temetési költségeket hordoznia. — Legyen nyugodt öreg Tapas, pompás temetést fogok neki rendezelni. Megfizetem a reám szállott örökségből és ez örökség egy milliót tesz ki. — Mio caro, ha ön éppen egészen süket — s nem érti a beszédet, tehát tudja meg, hogy az az örökség fa batkát sem ér önre nézve! — Mit? Még egy ily örökség sem hangozja önt tiszteleire irántam? Szt. Gerasimora mondom, ön nehezen eléghetők ki. — Az örökségnek szárnyai nőttek, úgy van,

megállapítását a bizottság akkorra halasztá, midőn az igazgatótanács hatásköre iránt is előterjesztést fog tenni a miniszter. Ezután tárgyalás alá vétetett az építkezések tárgyában kiküldött albizottság jelentése az állat-gyógyintézet s a műegyetem iránt. Az albizottság felszólíttatni indítványozza a misztart tervek előterjesztésére, melyek szerint 150.000 forinttal az állam egyik üres telkén új állatgyógyintézet, s annak mostani helyén a műegyetem felépítendő lenne. A bizottság hosszabb vita után hozzájárul a pénzügyminiszter indítványához, mellőzi a tervekre vonatkozó albizottsági indítványt, s a kereskedelmi minisztert felhatalmazza, hogy az állat-gyógyintézetnél megtéthesse a legszükségesebb kiigazításokat. — A képviselőház igazságügyi bizottsága pénteki ülésében megállapította a büntető-törvényjavaslat függőben maradt szakaszainak a ház előtt javaslatba hozandó új szövegezését. A 163. §-ba a képviselő immunitásra vonatkozólag a bizottság a következő új alinea felvételét hozza javaslatba: — „Ugyanezen büntetés szerint alkalmazandó, ha az erőszak, vagy veszély fenyegetés a fennebb megállapított célból az országgyűlésnek vagy a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságnak valamely tagja ellen intéztetett. A 173. §-t hosszabb vita után következőleg állapította meg: „Öt évig terjedhető államfogházai büntetendő az, ki a 171. §-ban meghatározott módon a király személyének sérthetlenségét, a trónörökös rendjét, az alkotmányt államformát vagy a törvények kötelező erejét megtámadja, úgy szintén az is, ki az alkotmány egyes intézményei, a monarchia másik államával fenálló kapcsolat, a magyar államhoz tartozó országok közt fenálló államközösség ellen, vagy a királynak az országgyűlésnek s a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottságnak törvényes joga ellen lázít”. A 299. §-t végül eként állapította meg a bizottság. „Azon párbajvivő, ki a párbajadnak szokásos, vagy kölcsönös egyetértéssel megállapított szabályait megszegte és annak következtében ellenfelét megölte, a szándékos emberölésre, — ha pedig megsebesítette, a súlyos testi sértés büntetettére meghatározott büntetéssel (302. §.) büntetendő. — Oh — igyekezett a gróf az öreg ur szavába vágni. — Hagyja csak el obogátásait. Hallgassa meg, mit akarok még mondani, szolt a jegyző, komoly kitarással. A míg csak az öreg Tapas életben lesz, és per bacco! teljes reményem van, hogy magosságod nem fog azon szomorú helyzetbe jönni, hogy őt a temetőbe kísérje, megtartja maga számára pénzét és vagyonát! — De hogy, hogy? kérdő Garasimo bizonytalan hangon. Azt hiszi, csupán gazdagsága miatt vágyom leánya kezére. Szépsége, szeretetre méltó tulajdonai kellették fel bennem a vágyat. — Signor gróf, — vágott szavába a kériheletlen öreg, — diplomatiai tudományát talán a nápolyi börtönökben sajátította el? Hogy leányomat szeretne el — azt elhiszem. Ha ez nem állna, soha sem gondoltam volna arra, hogy nőül adjam önhez. De a szerelem semmit sem szerez be a konyhára s azt pedig nem öhajtom, hogy leányom, míg én élek, koldulni menjen férjével együtt. — Koldulni menjen öreg papa! Azt hiszi talán, nagybátyám a gróf vasból van alkotva, vagy a halhatatlanság vízből ivott? Néhány napok alatt békében fog ő pihenni s akkor nöm mondhatja ön többé, hogy koldus vagyok. — Ha signornagybátyja meghal, alkalmasint önnek kell a temetési költségeket hordoznia. — Legyen nyugodt öreg Tapas, pompás temetést fogok neki rendezelni. Megfizetem a reám szállott örökségből és ez örökség egy milliót tesz ki. — Mio caro, ha ön éppen egészen süket — s nem érti a beszédet, tehát tudja meg, hogy az az örökség fa batkát sem ér önre nézve! — Mit? Még egy ily örökség sem hangozja önt tiszteleire irántam? Szt. Gerasimora mondom, ön nehezen eléghetők ki. — Az örökségnek szárnyai nőttek, úgy van,

megállapítását a bizottság akkorra halasztá, midőn az igazgatótanács hatásköre iránt is előterjesztést fog tenni a miniszter. Ezután tárgyalás alá vétetett az építkezések tárgyában kiküldött albizottság jelentése az állat-gyógyintézet s a műegyetem iránt. Az albizottság felszólíttatni indítványozza a misztart tervek előterjesztésére, melyek szerint 150.000 forinttal az állam egyik üres telkén új állatgyógyintézet, s annak mostani helyén a műegyetem felépítendő lenne. A bizottság hosszabb vita után hozzájárul a pénzügyminiszter indítványához, mellőzi a tervekre vonatkozó albizottsági indítványt, s a kereskedelmi minisztert felhatalmazza, hogy az állat-gyógyintézetnél megtéthesse a legszükségesebb kiigazításokat. — A képviselőház igazságügyi bizottsága pénteki ülésében megállapította a büntető-törvényjavaslat függőben maradt szakaszainak a ház előtt javaslatba hozandó új szövegezését. A 163. §-ba a képviselő immunitásra vonatkozólag a bizottság a következő új alinea felvételét hozza javaslatba: — „Ugyanezen büntetés szerint alkalmazandó, ha az erőszak, vagy veszély fenyegetés a fennebb megállapított célból az országgyűlésnek vagy a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságnak valamely tagja ellen intéztetett. A 173. §-t hosszabb vita után következőleg állapította meg: „Öt évig terjedhető államfogházai büntetendő az, ki a 171. §-ban meghatározott módon a király személyének sérthetlenségét, a trónörökös rendjét, az alkotmányt államformát vagy a törvények kötelező erejét megtámadja, úgy szintén az is, ki az alkotmány egyes intézményei, a monarchia másik államával fenálló kapcsolat, a magyar államhoz tartozó országok közt fenálló államközösség ellen, vagy a királynak az országgyűlésnek s a közös ügyek tárgyalására hivatott bizottságnak törvényes joga ellen lázít”. A 299. §-t végül eként állapította meg a bizottság. „Azon párbajvivő, ki a párbajadnak szokásos, vagy kölcsönös egyetértéssel megállapított szabályait megszegte és annak következtében ellenfelét megölte, a szándékos emberölésre, — ha pedig megsebesítette, a súlyos testi sértés büntetettére meghatározott büntetéssel (302. §.) büntetendő. — Oh — igyekezett a gróf az öreg ur szavába vágni. — Hagyja csak el obogátásait. Hallgassa meg, mit akarok még mondani, szolt a jegyző, komoly kitarással. A míg csak az öreg Tapas életben lesz, és per bacco! teljes reményem van, hogy magosságod nem fog azon szomorú helyzetbe jönni, hogy őt a temetőbe kísérje, megtartja maga számára pénzét és vagyonát! — De hogy, hogy? kérdő Garasimo bizonytalan hangon. Azt hiszi, csupán gazdagsága miatt vágyom leánya kezére. Szépsége, szeretetre méltó tulajdonai kellették fel bennem a vágyat. — Signor gróf, — vágott szavába a kériheletlen öreg, — diplomatiai tudományát talán a nápolyi börtönökben sajátította el? Hogy leányomat szeretne el — azt elhiszem. Ha ez nem állna, soha sem gondoltam volna arra, hogy nőül adjam önhez. De a szerelem semmit sem szerez be a konyhára s azt pedig nem öhajtom, hogy leányom, míg én élek, koldulni menjen férjével együtt. — Koldulni menjen öreg papa! Azt hiszi talán, nagybátyám a gróf vasból van alkotva, vagy a halhatatlanság vízből ivott? Néhány napok alatt békében fog ő pihenni s akkor nöm mondhatja ön többé, hogy koldus vagyok. — Ha signornagybátyja meghal, alkalmasint önnek kell a temetési költségeket hordoznia. — Legyen nyugodt öreg Tapas, pompás temetést fogok neki rendezelni. Megfizetem a reám szállott örökségből és ez örökség egy milliót tesz ki. — Mio caro, ha ön éppen egészen süket — s nem érti a beszédet, tehát tudja meg, hogy az az örökség fa batkát sem ér önre nézve! — Mit? Még egy ily örökség sem hangozja önt tiszteleire irántam? Szt. Gerasimora mondom, ön nehezen eléghetők ki. — Az örökségnek szárnyai nőttek, úgy van,

— Pénteken este több órai minisztertanács tartatott, melyben az országgyűlés közlelbbi munkaprogramja iránt történt megállapodás. A költségvetés az összes kiegyezési javaslatok letárgyalása után fog napirendre kerülni. — Az osztrák nemzeti bank igazgatósgáa decz. 10-én tartott ülésében elhatározta, hogy a magyar aranyjáradék fölvetéssék a lombardirozható értékpapírok sorába. E határozat igen nagy fontossággal bír, mert ez által 6 százalékos kölcsönt közvetlenül a nemzeti banktól nyerhetnek mindazok, kik m. aranyjáradék-kötvényeket adhatnak biztosítékul. De másfelől fontos e határozat az állam szempontjából is, mely a banktól rövidebb időre a szükséghez képest szintén fölvehet kölcsönt aranyjáradékkötvényekre. Attól nem kell tartani, írja a „Hon”, hogy aranyjáradék-kötvényeink az osztrák nemzeti banknál fognak tömegesen elzalogosíttatni, mert más nagy európai bankok rövid idő múlva szintén föl fogják venni a magyar aranyjáradékot a lombardirozható papírok közé; azoknak a kamallába pedig a lombard-üzletben rendszerint még olcsóbb lévően, mint az osztrák nemzeti banké, nagyobb összegre menő kölcsönöket, a kötvénybirtokosok inkább külföldi bankoktól fognak fölvenni. E határozat tehát mindenesetre lényegesen javítja hitelviszonyainkat úgy a magán-, mint az állami életben. **A HÁBORU.** A törökök helyzete igen vigasztalan és határos a kétségbeeséssel. Elesett már Nis vára is. Milán fejedelem, ki teljesen méltóvá tette magát amaz epithetonokra, melyekkel őt egy angol képviselő elhalmozta, — nem szegyelette katonáival bevonulni a várba. Merf valóban ama csekély, számba is alig vehető véderő ellenében, melyet a minden oldalról szorongatott porta a szerb rablótámadással szembe állíthatott, az efféle szerb „foglalások”, „várbevételék” csak szegényt és gyalázatot hozhatnak a „győztes” fegyverekre. A mi továbbá a harcztéri helyzetet illeti, Redeczky jobb szárnya már annyira nyomult előre a Balkán déli vidékein, hogy érintkezésbe tette magát Gurkó csapataival. **Fegyverszüneti tárgyalások.** A fegyverszüneti tárgyalásokra vonatkozólag jelentik, hogy Oroszország Sumlák és Rustukot követelné biztosítékul a két havi fegyverszünetre, melyet a porta óhajt. A mi a békekötést illeti,

A „KELET” TÁRCZÁJA.
Az argostoli jegyző.
Uj-görög elbeszélés.
Irta:
A. R. RANGABÉ.
Második fejezet.
(Folytatás.)
— Hát eljöttém onnét öreg papa, eljöttem, oh ennek egész bosszu története van, mivel életem elveim összeküzdésbe jöttek a „nápolyi rendőrség elveivel.
A szabadelvű pártköz csatlakoztam, s e miatt gyanussá lettem.
Be akartak zárni, fogságra vetni, mint foradalmárt. Engem bezárni! Servitore umilissimo! Nem az az ember vagyok, ki magát bilincsre veretni, elzáratni engedi. Áttörtem kalitkámom, s visszarepültem fészkeembe.
— Mulatságos egy fia, valóban! Bámulandó módon cselekedett ön Signor grófi! De hát tulajdonképpen miért nem maradt meg aztán fészkeben, hogy kiköltse tojásait? Miért veszi röptét mindig idegen égaljak felé? Jussom eszébe még egy másik történet is!
Ugyanazon perczben, melyben ön hátat fordított „fészke”-nek, kirabolták pénzűs szekrényét a povero Voratisnek, s elvitték minden pénzét! Hallott ön erről valamit Signor gróf?
— S ha hallottam volna is róla? válaszolt ez türelmetlenül, mit tehetek én arról? Örízmem kell-e nekem Voratis ur kincses szekrényeit?
— Jól van, jól! Signor gróf.
Ismerjük már az efféleit régebb idő óta! Egy bizonyos Kain is így nyilatkozott volt Abel

testvérét illetőleg. De Signor gróf meg tudná-e nekem mondani, hogy minő tervei vannak most a jövőre?
Elment Nápolyba, ott szabadelvű gondolkodása miatt bezárták; visszajött, és ismét csak hamar eltávozott, hogy miért, azt nem tudom és éppen akkor távozott el, midőn az öreg Voratis kirabolták. . . .
— Uram! Mit jelentsen e beszéd? . . . kiáltott fel dühösen Gerasimo.
— Azt hiszem nem én tudom legjobban, hogy mit jelentsen? Hanem e miatt most ne agodjék. A mi elölt, eltölt. Hanem tegye most azt az egyetlen szívesseget és mondja meg nekem, hogy jelenleg mit szándékozik tenni?
— Ön jól tudja azt! Mihelyt öregem megtér őseihez, feleségül veszem ön leányát, az én drága Marinámát, s együtt bentazzuk Rómát, Párist, Londont, s uriasan, angol lordok módjára éljük világunkat.
Azután visszajövök, építek magamnak két szép palotát, vásárolok egy hajót, szerzek hat pompás paripát, s meghívom ebédre a főkörmányzót s a lordokat.
— Ez pompás dolog lesz, signor Gerasimo. Hanem arra az egyre még is kérem kell ön, hogy e fényes polczra igyekezzék azelőtt felverekedni, mielőtt leányomat nőül venné.
— És miért azt öreg papa?
— Nagyon egyszerű kából, mert leányom kezét soha sem fogja elnyerni.
— Mit szol ön? kiáltott fel Gerasimo, büszkén felegyenesedve. Miért ne nyerhetném el Marinát kezét?
— Mert nem akarom odaadni.
— Ön tréfálni méltóztatik kedves ipam uram. Vagy fel fog világosítani a felől, mi bujt éppen most fejébe?
— Tudni akarja? Bemissio — tehát jól van. Ön csak azért udvarol oly hévvel Marinának, azért akarja őt nőül venni, mert tudja, hogy leányom gazdag.

— Oh — igyekezett a gróf az öreg ur szavába vágni. — Hagyja csak el obogátásait. Hallgassa meg, mit akarok még mondani, szolt a jegyző, komoly kitarással. A míg csak az öreg Tapas életben lesz, és per bacco! teljes reményem van, hogy magosságod nem fog azon szomorú helyzetbe jönni, hogy őt a temetőbe kísérje, megtartja maga számára pénzét és vagyonát! — De hogy, hogy? kérdő Garasimo bizonytalan hangon. Azt hiszi, csupán gazdagsága miatt vágyom leánya kezére. Szépsége, szeretetre méltó tulajdonai kellették fel bennem a vágyat. — Signor gróf, — vágott szavába a kériheletlen öreg, — diplomatiai tudományát talán a nápolyi börtönökben sajátította el? Hogy leányomat szeretne el — azt elhiszem. Ha ez nem állna, soha sem gondoltam volna arra, hogy nőül adjam önhez. De a szerelem semmit sem szerez be a konyhára s azt pedig nem öhajtom, hogy leányom, míg én élek, koldulni menjen férjével együtt. — Koldulni menjen öreg papa! Azt hiszi talán, nagybátyám a gróf vasból van alkotva, vagy a halhatatlanság vízből ivott? Néhány napok alatt békében fog ő pihenni s akkor nöm mondhatja ön többé, hogy koldus vagyok. — Ha signornagybátyja meghal, alkalmasint önnek kell a temetési költségeket hordoznia. — Legyen nyugodt öreg Tapas, pompás temetést fogok neki rendezelni. Megfizetem a reám szállott örökségből és ez örökség egy milliót tesz ki. — Mio caro, ha ön éppen egészen süket — s nem érti a beszédet, tehát tudja meg, hogy az az örökség fa batkát sem ér önre nézve! — Mit? Még egy ily örökség sem hangozja önt tiszteleire irántam? Szt. Gerasimora mondom, ön nehezen eléghetők ki. — Az örökségnek szárnyai nőttek, úgy van,

ugy! Öröksége elszállt a levegőbe — odavan! Erti?
— Ön félre beszél, Tapas apó! Beszéljünk komolyan a dologról.
— Nő jól van, az örökség a Rodinis ur zsebébe repült át. Erti már most végre? Azt hiszem ez elég komoly beszéd.
(Foly. köv.)
BULGÁRIA.
Irta:
SZATHMÁRY GYÖRGY.
(Folytatás.)
Ez most e rövid kitérés után folytassuk a bolgár egyházi és nemzeti mozgalmak történelmét. Magoknak a görögöknek sürgetésére is Szofroniosz patriárcha 1866-ban elmozdítván, helyébe VI. Gregor neveztetett ki, a ki már viselte volt egyszer e méltóságot s arról volt ismeretes, hogy a bolgárok irányában szelidebb és engedelmesebb magatartást tanusított. Mihelyt ujjonnan elfoglalta hivatalát, hozzálátott az elmergesedett egyházi viszályok kiegyenlítéséhez. A portának javaslatot terjesztett elébe, melyben a tránzbalkáni egyházmegegyék egy félíg független egyházkerületté voltak egyesítve, melynek első metropolitája „egész Bulgária exarchája” czimmet viselte volna. Azonban az előbbi sikertelen küzdelmek által elkésérrített bolgárok már ezzel sem voltak megelégedve. Nem akarták a Thraciában és Macedoniában lakó faj- és hitrokonaikat a fanarioták körmei között hagyni s föltétlenül követelték az önálló bolgár nemzeti egyház föállítását. E surlódások ismét izgalomba hozták a kedélyeket. A bolgárok látván, hogy Oroszországtól semmi támogatást és segélyt nem várhatnak, a „titkos bolgár központi bizottság” 1867-ben a szultánhoz egy elázatos hangon tartott föiratot terjesztett föl, melyben arra kérte a török uralkodót, hogy vegye fel a „bolgárok czárja” czi-

mét, adjon Bulgáriának alkotmányt és hozza azt a török birodalomhoz oly viszonyba, a minőbe lépett volt akkor Magyarország Ausztriához! De a portán persze nem acceptálták a javasolt bolgártörök dualismust. A bolgárok tehát ismét erőszakhoz nyultak. Panajot és Totjow vezérlete alatt lázadó fegyveres bandák alakultak, de melyek csakhamar szétszórtattak, a kik kére kerültek a mozgalomban résztvettek vagy kompromittáltak közül, azokat Mithád pasa Szisztovóban fölakasztatta. Ez újabb lázadások után mind nagyobb engedékenységg mutatkozott a portán. Ide járult az is, hogy 1869 februárban halt meg Fud pas, e kiváló török államférfi, ki végrendeletében azt tanácsolta a portának, hogy a görögöket lehetőleg izolálja és ragadja el tőlök a bolgárok fölötti nyomasztó szellemi föltalosságokat, mely a bolgárokat Oroszország karjai közé hajtja. Ali pasa külügyér ekkor maga vette kezébe az ügyet, kidolgoztatott javaslatokat, melyekben egy exarchatus felállítására volt kimondva az összes bolgárok számára. Hanem a patriarcha, synodus, vegyes bizottság egymásután vetették el Ali terveit. Ekkor aztán kifogyott már türelméből a török kormány is, minek következtében a szultán egy erőlyes és döntő lépésre határozta el magát: Ali pas 1870 február 18-án magához hivatá a bolgár és görög képviselőket és átadta nekik a szultánnak az előtt való napon kelt fermánját. A szultán elrendelte egy bolgár exarchatus alapítását, mely a következő eparchiákat foglalja magában: Rustsuk, Szilisztria, Sumen, Tironovo, Szófia, Lovác, Vrácsa, Vidrin, Nis, Pirov, Szamokov, Köszatendil és Veles nevű székhelyekkel bíró eparchiákat teljesen; továbbá a sziveniti (Várna, Anchialosz, Mesembria és a görög tengerparti falvak kivételével), a szozopolisiti (kivéve a tengerpart vidékét), a philippopolisiti (ezen városnak magának kivételével), végül Stanimákát és ennek környékén fekvő kilencz falut. A többi eparchiára nézve azt határozta a nagyurí fermán, hogy azon esetre, ha népességek két harmada az exarchatus mellett nyilatkozik, ahhoz fognak csatoltatni. Az

egy verzió szerint a porta csak a párisi szerződés alapján akar békélni. De ez csak jámbor óhajítás lehet. A harctéri helyzet fölötté kérelmetlen és Európa hatalmai részéről nem mutatkozik segély.

Anglia agyarkodik ugyan, de hogy mit fog végül határozni, annak az isten a megmondhatója csak. A parlament még csak 17-én ül össze s addig sok történhetik a harctéren. Most már kezdik némely angolok bánni, hogy Anglia mért nem nyújtott segítyt a portának akkor, midőn ennek még hatalmas seregei voltak a harctéren.

Midhat pasa a helyzetről.

Midhat pasa az osztrák-magyar külpolitikáról a „N. F. Presse.” londoni levelezője előtt következőleg nyilatkozott: Románia függetlenné tételétől Törökországnak sokkal kevésbbé kell félnie, mint Ausztria-Magyarországnak; az új királyság a feketetengerre vezető út illetőleg bizonyára több engedményeket teend Oroszországnak, mint Ausztria-Magyarországnak. Szerbiát illetőleg felhozza, hogy csak az osztrák-magyar és az angol nagykövét közvetítése folytán engedélyezett Szerbiának kedvező békét. És ha az osztrák államférfiak nem látják be, hogy minő veszély fenyegeti őket, ha megengedi a szerb actiót és elmozdítja déli határaikat a szláv propagandát, akkor ez uraknak egyáltalán nem lehet tanácsot adni.

Mahmud Damad pasáról Midhat pasa felhozza, hogy az aladsa-daghi esata után ő tiltotta meg Mukhtárnak visszavonulni Karsba; ő eszközölte ki, hogy Osman pasa parancsot kapott, hogy tartsa Plevnát minden áron; sőt mikor Szuleiman ajánlkozott, hogy 50,000 emberrel Osman pasa segítségére megy, Mahmud Damad ezt megtiltotta neki.

Táviratok.

Konstantinápoly, jan. 11. A császári hatt, mely a nagyvezírt és a minisztereket kinevezi, azt mondja, hogy a jelenlegi viszonyok nehézsége tette szükségessé a változtatásokat. Bár Edhem pasával teljesen meg voltunk elégedve, az ő egészségi állapota nyugalmat kívánt. A szultán az orosz hadsereg előhaladására térve át, így szól: Dacára a háboru elején kivívott győzelmeknek, néhány hadparancsnok hibái folytán, kik a háboru után hadi törvénysek elő fognak állítani, rossz eredményre jutottunk. A szultán ezután a miniszterekhez fordul, hogy újra bizalmat keltsen a felszólítva őket, hogy vegyék tekintetbe a barátságos hatalmak tanácsait, Törökország épségének és függetlenségének biztosítására.

Bécs, jan. 12. A „Pol. C.” jelenti Belgrádból: A Nis átadásáról szóló egyezmény az ott talált összes ágyuk, 16-és hadiszerek átadását kiköti. A csapatok leteszik a fegyvert, kivezítettnek a szerb hadműveletet körökből és azután szabadon bocsátatnak. A szerbek Nisben 150 ágyút s az ottani tárházban felhalmozott 20,000-nél több fegyvert ejtettek zsákmánynul.

Konstantinápoly, jan. 12. A békebasaris vonatkozó orosz teletet vétele után delegátusok fognak kiküldetni az orosz főhadiszállásra a fegyverszünetet rendbehozni. Ma tetemes számú menekült érkezett ide főleg Philippopolból.

Konstantinápoly, jan. 12. Kivándorlók tömegesen érkeznek Konstantinápolyba. Mukh-

első metropolita, exarcha név alatt, választás és a szultán berátja által való megerősítés által foglalja el helyét; imáiban megemlíti a patriarcha nevét s viszont a patriarchától kapja a mitrát.

Volt nagy öröm a bolgárok között, k'k végre a porta segélyével célhoz jutottak, de annál nagyobb volt az ingerültség a fanariota táborban, melynek akarata és szakadatlan törekvései ellenére adta meg a szultán a bolgároknak a nemzeti egyházat. Egy mást érték a bolgár küldöttségek, melyek az egész nép háláját és ragaszkodását tolmácsolták a szultán iránt. 1872 február 11-én választatott meg Artakóbián az első bolgár exarcha, Ilarion, de ez még ugyanazon hónap 16-ikán leköszönvén, utódává Anthim, viddini püspök választatott. Ennek utja Viddintől Konstantinápolyig válogásos diadalut volt. A török fővárosban megkapta a beratot, ünnepélyes kihallgatáson fogadtattott a nagyvezér és a szultán által, ki őt két fő rendjellel tüntette ki. Így viték ki a bolgárok egyházi autonómiajokat. Még csak egy actus hiányzott, bekövetkezett az is, a patriarcha egyházi átkot mondott szeptember 17-én a bolgár papságra és hiveire, de a mitől egyiknek sem lett semmi baja.

A bolgár nemzeti egyház felállítására óta jelentékeny haladást tettek a bolgárok a művelődés terén. Főleg az iskolágy, mely Törökországban teljesen községi és egyházi ügy, rohamos fejlődésnek indult. Így például a filippopoli eparchiában van 305 elemi és 16 főiskola 356 tanítótól és 12,400 tanulóval; azon kívül 24 leányiskola 37 tanítónővel és 2265 tanítvánnyal. Legjelesebb bolgár tanintézet a gabrovai régi iskola, a filippopoli középiskola s a belgrádi (Besszarábiában) gymnasium. Továbbá számos bolgár ifjú nyer kiképeztetést a konstantinápolyi császári lyceumban, továbbá Párisban, Odessza, Kiev, Moszkva, Nikolajew, Bukarest, Belgrád, Zágrábban, Bécsben, de főleg Prágában és a cseh középiskolákban.

(Folyt. köv.)

tár szemlét tart a fővárosi erődítmények fölött. A lapok nagy harcot jelentenek Tatár-Bazarskik mellől.

A horvát tartománygyűlésből.

Zágráb, jan. 11. A szokásos formalitások után Mazuranics bán átadta az elnöknek a leérkezett királyi leiratot, mely így hangzik: „A Felsőháznak rendes uton érkezett, Zágrábról 1877. szeptember 22-ről keltezett legalázatosabb fölterjesztésben Hűségtek szükségesnek látták tiszteletteljesen kimondani, Horvát-Szlavon és Dalmát királyságaink területi épességére vonatkozó óhajaitokat, midőn az említett legalázatosabb fölterjesztás beható minden oldalról és lelkiismeretes vizsgálata után szívesen veszünk magunknak fáradságot nektek ezennel legkegyelmesebb királyi válaszunkat megadni; a mi mindekelőtt Dalmát királyságunknak Horvát és Szlavon királyságainkkal egyesítését illeti, kijelentendők veljük, hogy a még megoldandó sok előkérdés miatt kényszerítve látjuk magunkat a kérdés további tárgyalását és idő szerint megtagadni.

Átírva Hűségteknek, Fiume városát és területét illető megjegyzésére, azt veljük ki nyilatkoztatandónak, hogy mihielyt beállandó az alkalmas időpont a tárgyalások megkezdésére, az 1868. I. toz. 66. §-ában említett regnikolaris köldöttségnek leendő feladata. Fiume városának (mint a magyar koronához csatolt külön testnek) külön önkormányzatáról s az erre vonatkozó törvényhozási és közigazgatási jó viszonyokról közös egyetértésben megállapodást létesíteni.

A mily készségesen elismerjük és elismerjük, hogy a feloszlott horvát-szlavon katonai végvidék kiegészítő részét képezi Horvát- és Szlavon királyságaink, és hogy határozott akarattal a terület egyesítését királyságainkkal annak idején foganatosítani: mégis sajnálattal ki kell jelentenünk, hogy az ezen egyesítést előkészítő szükséges átmenetelre való tekintet nem engedi meg jelenleg helyet adni ezen egyesítésre célzó óhajaitoknak, vagy egyáltalán erre már most kitűzni egy időpontot, és hogy annyiszor bebizonyított hazafiai belátástoktól és alattvalói hűségtektől a leghatározottabban elvárjuk, miszerint hűségtek ezen időpont meghatározását atyai gondoskodásunkra és királyi belátásunkra fogjátok bízni.

Atyai lelkiismeretünk annál nagyobb nyugalmával ragaszkodhatunk az uralkodói kötelességünk által elélt szabott azon elhatározásunkhoz, mert tudatával annak, hogy igazságszolgáltatás és közigazgatás tekintetében a katonai végvidéket már legnagyobb részben részeltettük ama intézményeknek, melyeknek Horvát és Szlavon királyságaink öröndenek, és a melyek, ha a végvidéki lakosságban megfelelően meggyökereztek, alkalmassáknak látszanak arra, hogy a két terület kívánt egyesítését üdvössé és áldásossá tegyék.

Egyébaránt horvát és szlavon királyságaink bánjának és zágrábi parancsnoklő tábornokunknak feladata leendő az 1872. évi június 19-ki törvény 14. §-ának foganatosítása végett egyetértőleg a szükséges előkészületeket megtennie és a netán szükségesnek mutakozó indítványokat királyi helybenhagyásunk végett nekünk előterjeszteni.”

A leiratot állva hallgatták meg és Mrazovics indítványára határozathozatal végett azon bizottsághoz utasították, mely a föliratot elkészítette.

A budgetbizottság betérjeszti a költségvetésről szóló jelentést. Subotics interpellál azon magyar törvény beczikelyezése iránt, mely a szerb tanulmányi és egyházi alap autonam kezelését illeti, s kérdi, hajlandó-e a bán kieszközölni e törvény szentesítését Horvátországra nézve?

Polics sürgeti a választ interpellálóiójára a partvidéken pénzügyi bárkákon használt magyar nemzeti lobogókat illetőleg. — A bán igéri, hogy legközelebb felelni fog. Végül a bán jelentést tesz a határvidéki beruházási alap állapotáról.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház január 12-iki ülésében Trefort Ágost közkutatásügyi s id. földművelési miniszter benyújtja a közkutatásügyi állapotáról szóló hatodik jelentést, valamint a budapesti és kolozsvári tanárképződék állapotáról szóló jelentést.

A három kinyomatott jelentés ki fog osztatni. Benyújtja továbbá Trefort az erdőtörvény javaslatot.

Ki fog nyomatni s szétosztatni.

Helgy az iránt intéz kérdést a miniszterelnökhöz, mikor szándékozik a hozzá intézett külföldi interpellációkra válaszolni.

Tisza kijelenti, hogy a legközelebbi ülés egyikében nyilatkozni fog ez interpelláció ügyében. (Általános helyeslés).

Következik a napirend: az 1875-ki zárszámadások tárgyalása.

Mihály Péter előadót röviden ajánlja a zárszámadási bizottság jelentésének elfogadását.

A ház ugy általánosságban mint részleteiben elfogadja e jelentést.

Következik a pénzügyi bizottság jelentése a dícsőgyőri vasgyár kiadásai tárgyában.

A javaslat ugy általánosságban, mint részleteiben elfogadtatik, s harmadszor való fölolvásása keddre tüzetik ki.

Legközelebbi ülés kedden lesz.

TANÜGY.

A magyarországi közoktatás állapotáról

szóló hatodik közokt. miniszteri jelentés egy hatalmas kötetben, e napokban megjelent. E hatodik jelentés ugyanazon alapelek szerint van összeállítva, mint az előbbie, de terjedelmére nézve sokkal nagyobb, mint azok voltak. Oka ennek az, hogy a miniszteri jelentés ez uttal és kivételesen nem egy, hanem két évre terjed ki. Ez évek 1875. és 1876. Ez újítás dícséretére válik a miniszteriumnak, mely jelentéseit immár minden késedelem nélkül, idejében jutattja a törvényhozás és a közönség elé. Ma már az 1876. évi adatok megvannak, sőt a miniszterium, az évi jelentést még a folyó évben igéri előterjeszteni. Ez oly haladás, mely dícséretet érdemel. A ropant terjedelmű jelentésből egyelőre közöljük a következő főeredményeket:

I. Népoktatási tanintézetek 1875: 1. tankötelesek száma 2,124.899. 2. az iskolába járók száma 1,491.121. 3. az iskolák száma 15.282. 4. az iskolák évi jövedelme 7,420.398 frt. — 1876: 1. A tankötelesek száma 2,129.597. 2. az iskolába járók száma 1,507.031. 3. az iskolák száma 15.388. 4. az iskolák évi jövedelme 7,905.496 frt.

II. Középtanodák: A tanulók száma 1875/6 tanévben volt 1. az állami, római és g. kath. gymnasiumokban 16.503; 2. a görög-keleti, protestans és unitariuss gymnasiumokban 11.297; 3. a reáltanodákban 7157. Mig a gymnasiumoknál az előző évhez képest a tanulók száma 664-gyel szaporodott, a reáliskolák tanulóiak száma 785-tel apadt.

III. Főiskolák. 1875/6. 1. Hittani intézetek: számunk 40, a tanulók száma 1534, a tanárok száma 253. — 2. Egyetemek és jogakadémiák. Minthogy ezen tanintézetek működéséről a miniszterium külön és alapos jelentést készít, ezuttal csak a fontosabb statisztikai adatokat s néhány újabb rendelkezést közli. Az egyetemek tanárainak és tanulóinak száma 1875/6-ban volt: első félév: 1. budapesti tanárok száma 1121, tanulóké 2621; 2. kolozsvári egyetem tanárainak száma 43, tanulóké 414; 3. József műegyetem tanárainak száma 39, tanulóké 862. Második félév: 1. budapesti egyetem tanárainak száma 121, tanulóké 2518; 2. kolozsvári egyetem tanárainak száma 43, tanulóké 411, 3. Józsefműegyetem tanárok száma 39, tanulóké 713. A jogakadémiáról s a lyceumokról, valamint a közmívelődési intézetekről a jelentés szintén tömegesen nyújtja a statisztikai adatokat.

A TÖRVÉNYHATÓSÁGOKBÓL.

Szebenmegye rendkívüli közgyűlése.

Nagy-Szeben, jan. 12.

A mai közgyűlés kezdetén Sennor Ágost alispán jelentést tett arról, hogy az újonnan megválasztott megyei tisztviselők állomásaikat elfoglalták és hivatalos teendőiket immár rendesen végzik; a pénztár meg lett vizsgálva és tökéletes rendben találva; a megye állandó bizottsága pedig tegnap megalakulván és két szakosztályra oszolván, az egyik szakbizottság elnöke Arz Békát, a másikál Kap p Gusztávot választotta.

A közigazgatási bizottságból kisorsolt Bologa Jakab, Malmer Márton, Grohmann Vilmos, dr. Nemes János és Schullerus József helyébe dr. Nemes János, gróf Schweinitz Gyula, Meltzer János, Sill Győző és Boiu Zakariás lettek megválasztva.

Az egészségügyi, statisztikai, bíráló, igazoló és árvászeki bizottságok tagjai fölkiáltással megajított megválasztása után a közgyűlés és a megyének két lovatási kerületre fölosztást elhatározván, melyek egyike Nagy-Szeben várost, a nagy-szebeni központi, nagydísznői és ujjegyházi szolgabírói járásokat, másika pedig Szász-Sebes várost, a szászsebesi, serezhahelyi és szelistei szolgabírói járásokat magában foglalja, az előbbi kerület lovatási bizottsága elnökeül Hochmeister Vilmos nagy-szebeni városi tanácsost, az utóbbi elnökeül Welthera Mór nyng. cs. k. őrnagyot választá.

Az árvászeki két tag megválasztására vonatkozó jogával a közgyűlés ezuttal, azaz egyelőre nem kívánt élni.

Után dr. Wolff Károly indokoltá indítványát, mely szerint az állandó bizottság utasítandó, hogy 8 nap alatt föliratot szerkesszen és az alispánnal, a belügyminiszterhez terjesztessen föl az iránt, hogy a közgyűlési jegyzőkönyvek nem csak magyar, hanem német és román szövege is képezze a közgyűlés által foganatosítandó ítéletek tárgyat, továbbá, hogy a meghívók a közgyűlésekre mindhárom nyelven küldendő szót.

Elnöklő főispán helytelenítvén szónok hivatkozását az 1863-diki nagyzebeni tartománygyűlésnek a nyelvek használatára tárgyában határozott javaslatára és megvonván a szót Klein Károlytól, ki a vita befejezése után a tárgyhöz akart szólni, a közgyűlés többsége elfogadta Wolff indítványát, valamint azon további indítványát is, hogy a közgyűlés házszabályai, jegyzőkönyvei és a megye szerves szabályrendeletei mindhárom nyelven kinyomtatandók.

Végeztél Schweinitz Gyula gróf indítványára az alispán meg lett bízva egy fölirat szerkesztésével és fölterjesztésével, melyben a kormány fölkerend, hogy a külügyminiszterium útján Bukarestben sürgease a verestorony-pitesti szekérut használható állapotba helyeztetését.

Hunyadmegye tisztújító közgyűlése január 9. 10. 11 és 12.

Rég nem nyilvánult megyénk közszelleme oly elhatározó erővel, mint a leutóbbi tisztújításnál. Hunyadmegye első megmérkőzése a zárandi extragans elemekkel e gyűlésen történt meg s mely hazafias párt túlsúlyát kétségbevonhatatlan bizonyossággal kiderítette. Erősebb pártküldelem csak az alispáni állásnál fejlődött ki. Itt Barcsai Kálmán 204 szavazattal győzve Szereday Ignác 66 és Secula György 99 szavazata ellenében a többi állásokra egyező akarattal válogatták meg a jelölteket, méltányos figyelemmel lévén e tekintetben a mérsékelt románság ajánlottjaira is.

Már a megjelent tagok roppant nagy száma sejteti engedő, hogy e gyűlés fontosságát s a megyei kormányzás jövőjére kibátó erejét az alkotmányos élet iránt fogékonysággal bír minden bizottsági tag átérzele. Köztisztletben és szeretetben álló főispánunk Pogány György ur küldött-ségileg a terembe hivatván: emelkedett szellemű beszédében szintén hangsúlyozta az alkalom nagylelkűségét. Szereday Ignác alispán beszámoló beszéde után maga és tisztársai nevében megköszönvén a beléjők helyezett bizalmat: leköszt a gyűlés trntalmára főispán Kaskantin Györgyöt nevezte ki főjegyzőnek, Lázár Györgyöt meg tisztügyésznek. Ezután kezdetét vette a képviselő bizottság választása s gr. Kun István, Kendeffy Árpád és dr. Petco Lázár nyertek többséget, kik aztán legtöbb szavazatot (132) Kirényi Lajos, bányanagy nyert. Főispán maga részéről ezekhez Lukács Béla, Mara Lőrincz országgyűlési képviselőket s b. Józika Gézázt nevezte ki. Választásra csak másodnap, január 10-én került sor. Csak alkonyat felé derült ki az eredmény, mikor a kiküldött bizottság által (b. Józika, Gyárfás Ferencz gr. Kun István, Bercsán Laureen) a szavazatok összeadatván Barcsai Kálmán 204 szavazattal győzött Szereday Ignác 66 és Secula György 79 szavazata ellenében. Ugyanekkor közfelkiáltással megválasztattak Sándor Miklós főjegyzővé, Lázár György tisztügyészszé, dr. Balogh Pál főorvossá, Kenderessy Farkas pénztárnokká, Csáklány György Árvaszéki elnökke, Pogány Ádám, Balás Ignác, Simonas János Árvaszéki ülnökök-ké s Dobay Ferencz főszámvérővé. Este pedig fáklýásmenettel tisztelegetek a választók újonnan választott alispánunknál, a tisztügyésznel s főjegyzőnél. Barcsai alispán Baka K. városi polgármester üdvözlő beszédére viharos tetszésnyilvánítások közt ünnepélyes ígőretet tett, hogy a választók bizalmát részrehajlatlan hivatali tevékenységgel igyekszik számlye iránt állandósítani, s minden törekvése a megye anyagi és szellemi felvirágoztatására irányul. Román és szász testvéreink nevében szintén bizalmi nyilatkozatokat tolmácsoltak. Örömmel constatálhatjuk tehát, hogy nemzetiségi különbség nélkül bizalommal nézünk mindnyáján Barcsai Kálmán alispán működése elébe s erősen hisszük, hogy hivatalos gondjait nemcsak a felsőbb rendeletek végrehajtása s a szokásos előterjesztések képezendik, hanem a nép erkölcsi és értelmi ügyére, mint az anyagi jólét két alapfeltételére szintén juttat idejéből s hivatalos szolgálatát e téren önálló kezdeményezésekkel és alkotásokkal örökíti meg s ilyenemű intézményeink felvirágoztatása és tovább fejlesztése körül minden kitelhetőt elkövet. Biztató kiáltásokat nyújtott erre nézve választóbeszéde által is, minthogy abban kifejezte már miszerint a XIX. század vezéreszméinek valóstására látja magát a választók bizalma következtében felhivatva. Hasznolt ígért Sándor Miklós főjegyző is s hosszú hivatali múltja elég kezesség, hogy ebbeli tevékenységével meg is felel a feléje irányuló várakozásnak.

E felemelő jelenet után a török sebesültek javára tartott zene- és dalestélyre gyűlt össze közönségünk. Barcsai Sarolta kisasszonynak fővárosunkban is elismerést nyert művészi hagedűjátékaát élvezők ez este. Kívüle nagy elismerést aratott még Hollai ur zongorajátéka, Gerey L. ur szavalata s a kép. ifjúság dalköre. Az anyagi eredmény 200 frton felül van.

Harmadnap Gyárfás Ferencz elnöklele alatt kinevezett egy népes szavazatszedő bizottság közfelkiáltással megválasztatták Kaskantin György első aljegyzővé, Nádasdy Nándor, Nagy László második és Makocsy Károly harmadáljegyzőkké; majd szolgabírákát: Körösbányára Mihalovits, M.-Ilyére b. Kemény Elek, Solymsora Barcsai Béla, Gyogy-Almásra Sándor Lajos, Lozsádra Várady Bertalan, V.-Hunyadra Barcsai Ábrahám. Szavazás után szolgabírák lettek: Puj Zeigmond borbátvizi járásban, Török Árpád ellenében Torna Gyula visszalépvén, Piso Simon Brádra Pap László ellenében, Szereday Aladár lapusnyaki járásba ellenjelöltje Nándra visszalépvén, Szászvárosra Bágya Zeigmond Beke Károly ellenében. Aljegyzővé ugyanekkor megváasztatott Krasznay Olivérellejelöltje Balog S. visszalépvén.

Segédszolgabírákká megválasztattak közfelkiáltással: Gola Béla vnyudnyi járásba, Apáthy László Demsura, Brády Lipót Körösbányára, Nándra György lavusnyakiba, Orbonás szászvárosiba, Buda Károly lozsádsiba. Szavazással Koftperda Emil 104 szavazattal Kuteán 88 ellenében, Ilyére Toroczky Venczel 102 szavazattal, Balog Sándor 82 ellenében, solymsora Keresztes Sándor 111-el Piso Sabin 76 ellen, gyógyalmásiba Herbay Sándor 131-el Fabinyi Frigyes 32 és Györffy József 26 ellenében, szilyibe Benedikty József 127-e

Baló István 35 és Keresztes Kálmán 22 ellenében, Török Árpád 144-el Torna Gyula 39 ellenében.

Ugyanekkor választatták meg a közigazgatási bizottság kisorsolt tagjai helyett b. Józika Géza 110, dr. Petco Lázár 110, Várady Elek 109, Bodola János 102, b. Nopcsa Elek 100 szavazattal.

Járasi orvosok lettek: dr. Lészai László Szászváros, Graef György, Spanyol József Déva, dr. Csap József Ilye, Körmedy Gyula Brád, dr. Erdélyi István Körösbánya, dr. Mesko Hátszeg.

Bevégződvén a tisztújítás imponás fáklýásmenettel járult az értelmiség Pogány Gy. főispán lakása elébe, hol Réthi Lajos meleg szavakban fejezte ki Hunyadmegye közönségének elismerő háláját a választás folyamata alatt tanúsított tapintatos vezetéséért barsány éjlenek közt számos hivatali évet óhajtván meg részére. Főispánunk bár meg volt lepelve a választók ovatólja által, mind amellett igen tartalmas eszmegazdag beszédben nyilvánítá örömtét a megye közönségének ragaszkodása felett s meghat. szavakban kijelenté, hogy a mig főispáni székén ül, a megye javára irányul minden gondolata, s ennek javáért kíván élni folyvást.

Csak 12-én ért véget a tisztújító közgyűlés, ekkor a közp. választmány megalakittatván, főispánnak s a szavazatszedő bizottságnak nyilvánított jegyzőkönyvi elismerés után dr. Lészay és dr. Csap tiszteletb. főorvosokká neveztettek ki. És most kezdődik a munka, mely hogy minél sikeresebb legyen tiszta szívvel kívánjuk.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, 1878. jan. 14.

— Ő felsőgo igazságügyi magyar minisztere előterjesztése a m.-vásárhelyi főügyészhöz főügyész Sebostyón Mihály ottani főügyési helyettest, és főügyési helyettesé Draveczky Adorján karczagi ügyész nevezte ki.

— A vallás s közoktatásügyi m. kir. miniszter köszönetét fejezte ki dr. Fleischer Antal volt kolozsvári egyetemi tanár családjának, azon nemeslelkű tetteért, hogy az elhunyt nagybecsű szakkönyvtárát a kolozsvári egyetemnek adományozta.

— A m. kir. igazságügyminiszter Török Dénes cs.-sereaderi kir. törvényszeki aljegyzőt a gysz.-mikliói kir. járásbírsághoz helyezte át.

— A vallás és közoktatásminiszterium az aranyos-polyáni Dindár-féle ház és telek megvételére és kijavítására 1500 frtot engedélyezett. Ezen épületben lesz a községi iskola elhelyezendő.

— Színházi választmányunk múlt szombati ülésében nagy fontosságú határozatokat hozott s örömmel jelezhetjük, hogy e határozathozatalokban az adott körülmények határai között e nemzeti intézetünk ügyét méltóan szolgálta. Mindenek előtt öröndetes és hálás tudomásul vétetett a nm. belügyminiszter ur leirata, mely szerint ő felsége a legmagassabb udvartartás művészeti czélokra szánt részéből az erd. nemzeti színháznak az 1878--1879 színházi évre az eddigi 15-ezer frtnyi segély fölemelésével 20 ezer forintot kegyeskedett engedélyezni. A hálás köszönetnyilvánítás és a segély kiutalásának módzatát itánti határozathozatal után, tárgyalás alá vétetett a 4-es albizottság javaslata az intézet jövőbeli vezetésére nézve, miután Korbuly Bogdán igazgató ur visszavonhatatlanul nyilatkozottát, hogy a folyó színházi év leteltével a koezkázat hordásáról s intendánsi állásáról is lemond. A választmány kénytelen lévén a sajnos kényszerűség előtt meghajolni s tekintve az utóbbi évek deficietes tapasztalatait s aakot a valószínűleg meg kevésbbé kecsgetető kiáltásokat, melyek a jövőre nézve nyilnak: Kimondá, hogy az eddigi négye, mindig (dráma, népszimű, opera, operette) helyett jövőre csak hármat tart és tarthat fenn — későbbi elhatározás tárgyál tűzvén ki, ha az elejtendő ág, az opera, avagy az operette legyen-e? (Reméljük, mindenesetre ez utóbbi. Szerk.) E megállapodás nyomán szükségessé válik a n.-váradi színházi bizottsággal, illetőleg törvényhatósággal kötött szerződés ily értelemben leendő módosítása, mire nézve Vándr megkerestetik s fölfejtetvén, a helyzet kényszerűsége, fölkeretik, hogy az és így idők iránti tekintetből páruiljon szintén a választmány e megállapodásához, illetőleg a szerződés ily értelmű megváltoztatásához, mintán választmányunk a mult tapasztalatai nyomán fön kívánja jövőre is ez előnyös szerződési viszonyt Váraddal tartani. Vajha Nagy-Várad belátva a helyzet kényszerűségét, megtelele a választmány, mondhatjuk a józan közvélemény várakozásának! A másik, nem csekélyebb fontosságú ügy az intézet miként vezetésének kérdése vala. A választmány ugyanis korábbi határozatainak értelmében az intézet bérbe adását szába sem hozhatván s eddigi áldozatkész intendánsától meg levén fosztva — ugyanazon bizottság előterjesztése nyomán egy harmas bizottság általi igazgatás elvét fogadja el, mely mellé szakértő és körülírt hatáskörrel beállított művezető adatván, a szigoruan megállapított költségvetés határai között a keblí kezeléssé vala kénytelen elfogadni. A harmas bizottság tagjain dr. Eszterházy Kálmán, választmányi alelnök, Korbuly Bogdán és Ferenczi Miklós választmányi tagok kértettek föl, fölkeretvén arra is, hogy minden a művezető személyére és hatáskörére, mind pedig a színházi

költségvetésre nézve mielőbb javaslatot terjeszsenek a választmány elé. Az igazgató bizottság tagjainak egyénisége, különösen volt intendantunk nyomtatások tapasztalatát illetően nyújtandó műveltség, mely a tapintatosan megválasztandó művezető s az ediginél nagyobb buzgóságra serkentendő közönség közreműködésével és a váradi szerződés fűntartásával biztosítva leendő és feltétlenül intézetünk virágzósa, mely a jövő színházi évben mind a kormányzati és személyi veszteségek, mind pedig a terhes anyagi viszonyok tekintetében komoly és nagy nehézségekkel néz szembe. Vajha mind-e nehézségek szerencsésen leküzdethetnek! Ugy legyen!

— „**Husz millió**”; így nevezték el Meilhac és Halévy szellemes vigjátékát, a „Pattaché“-t, mely szombaton került először előadásra a kolozvári színpadon, elég szépségszerű közönség előtt, az újdonság egyike a Meilhac és Halévy ország sikerültebb színpadi termékeinek, a mi azonban egy cseppet sem jelenti azt, hogy a legsikerültebb. A „Pattaché“-ban sok ugyan, kivált a dialogokban, az eszrit, a csillag-billigő szellemekedések; cselekvénye azonban csak meglehetősen drámai értékkel bír, sőt még a színpadi hatás tekintetében sincs érdeklődést feldolgozva. Már az első felvonásban bizonyosra veheti a néző a kibonyolulást s megmondhatja, hogy mi lesz az. Az egész mese a körül fordul meg, hogy az attachéknak (E. Kovács Gyula), — ki mellest megjegyezve egy bonviván, minden szép hölgynek udvarló, de egybe sem szerelmes, vagyis inkább az egész „szépméret” imádó könnyűvérű 30 éves szelleműs fiatal ember, — ismétlőjük: ennek az attachéknak meg kell akadályoznia, hogy az öv. Palmer bárról (Boér E.) valami idegenhez, talán éppen egy francziához férjhez ne menjen, mert akkor az özvegy 20 milliónyi vagyonra kárba megy az illető német hercezségére nézve, melynek az özvegy és az attaché alattvalója s a mely hercezség az özvegy örösi vagyonra által finanszíralter érdekelve van. Az attaché el is kezd kevesen udvarolni a szép özvegynek s attól minden udvarlót és férj-candidatust sikerül elűldöznie. E magas diplomatiail feladat, teljesítése közben azonban maga az attaché komolyan szerelmes lesz a bárnőbe: s egy ideig vonakodik annak, különben viszonzott szerelmét bevallani, de végre is megteszi ezt s ezzel a darabnak is vége. Ebből a láthatótló is látható, hogy a darab meséje nem valami érdekesítő bonyodalmakat rejt magában; mindazonáltal szellemes dialogjainál fogva két órán keresztül ébren tudja tartani a néző figyelmét, sőt egy-két komikus helyzet még is nevetelti a közönséget. Kivált ha a czímzseren olyan jó humorral van fűszerezve, mint a Kovács, ki az attaché van ő szokásos józú, mesterkedetlen kedélyességével és szintén szakszáson teljesen elkészülte játszott. A többi szereplőkről már nem igen lehet ezt az utóbbit elmondani; csak félig-meddig voltak elkészülve, mint az első előadás alkalmával már ősi szokás. Még leginkább kivétel tett Boér Emma, ki az örösi vagyonu özvegyet sok szeretetreméltósággal személyesítette. Különbén Szentgyörgyi (Scharpf báró), Kassai (Fügés), és Boér Hermin is (Bároné), kielégítőek voltak.

— **Zenei életünk** jelenlegi pangása mellett jól esik egy-egy olyan kivételes mozzanatot regisztrálhatunk, minőnek tegnap tanuja lehetni szerencsések voltunk, a mikor is öv. Kócsi Károlyné urassz. tehetséges tanítványai t. Szász Domokos ur vendég-szerető házában félvért befejező zárvizsgálatot tartván, oly érdekes és élvezetes matinéval lepték meg a jelenvolt szülők, ismerősök és érdeklődők nagy számát, mely valóban becsületére válik mindkét félnek, tanítóknak és tanítványoknak egyaránt. A legpiczinyebb művészjelöltek (Benedek nővérek, Schreiber Ella, Szász Károly) elkezdve, Csengeri Irma, Nestor Ilka, Kócsi Margit, Demeter Jenny kisasszonyok is a Kor-néli nővérekig egész sorát láttuk a fejlődő és a már nagymértékben kiképzett tehetségeknek, a legszebb picekben bemutatva. Baethoven G. dursonátja, (Gyulai Etelka kisasszonytól szép felfogással játszva) és Lisztnek „Erikónig” átirata (Szabó Gizella kisasszony hivatott kezékre mutatva előadásában) bizonyoságot tehetnek azon komoly és nemes irányról, mely „maga dicsőri mesterét”, s melyet, fájdalom, sok tanítványunkunk nélkülölteni vagyunk kénytelenek. A t. kisasszonyok közül sokan, valóban már is díszre válhatnak hangversenyjeinknek.

— **A telefonról** dr. Abt Antal egyetemi tanár szombaton a városba termében nagy közönség előtt előadást tartott, érdekes hangtani kísérletekkel, melyek közül azonban éppen a telephonnal tett experimentáció nem akart valami akadály miatt sikerülni. Különbén magáról a telefonról egyik legközelebbi természetudományi osztályon Grandpierre távirdaigazgatóság titkár újabb felolvasást és kísérletet fog tartani.

— **Öngyilkosság.** Farkas Antal mérő-soros legény ma d. e. a hidutezában levő lakásán egy revolver lövéssel véget vetett életének. Farkas A. a tett elkövetése után a Tauffer kávéházban állítólag egy nyilatkozott, hogy amerikai párbaj következtében kell véget vetnie életének.

— **Marosvásárhelyi hírek.** Rendes levelezőnk írja tegnap vasárnapról: A helyi főtanoda ifjúsága, tegnap, jan. 12-én megtartott táncosestélye, mint szellemileg, mind anyagilag igen szépen sikerült és méltó volt az addigi jó-

hirnéhez. A rendező bizottság, élén köztisztviselő elnök Bihari Sándor tanár ural, minden lehető megtett, hogy a bál fényesen sikerüljön a az elért igen szép eredmény bizonyítja, hogy a közönség a rendezőség buzgalmát méltányolni is tudja. A cötilion igen szépen sikerült, dícsőretet érdemelnek A szépek között ott láttuk: Zarándi Knöpfler Károlin, Mikó Mari, Sándor nővérek, Bodolla Katinka, Hajdú nővérek, Kosza Nina, gróf Tholdalagi Anna, Ferenczy Juli, Keresztos Ilona, Mihály Róza, Tinta Gizella, Benkő Anna, Krémer Julcsa és Lázár nővérek kisasszonyokat stb. A fiatal szép asszonyok között: Ilyés Károlyné Mentovich Eleké és Pál Károlyné úrnőket stb. stb. Mintegy 32 pár vett részt a jóízű mulatságban, mely majdnem kiválóan kivilágított tartott. *Színészeink* a bizonytalanság napjait élük és a miatt az előadások folyamán kerek is meg akadt. Szatmári Károly, ki itt időzése alatt bebizonyította, hogy rossz igazgató. Szamosújvárra szándékozik a mostani színtársulat egyrészével menni. A társulat kitűnőbb tagjai azonban Szputa Andor igazgatása alatt városunkban maradnak, így: Hatányi Antónia, Komáromy Lajos, Zádorné, Ferenczy Alajos stb. és a mennyiben a társulat az új szerződéseiknek nem lenne kellő számban, helyi igen kitűnő műkedvelők ígérteit bírják, hogy kisegítésképen és részben jótékonykodásra segítőkésznek fognak. Ezekenkivül vendégekről is lesz gondoskodva; a többiek között a kolozvári nemzeti színház kitűnő tehetséggel és közkedvességgel szende színésznője Ditróiné Eibenschütz Mari, Szacsnyai és Boér Emma; továbbá az operette terén feltűnést keltő Krecsányi Sarolta is vendégesztés meghívottak. *Színügyi euquette* összehívását rég sürgetik a helyi lapok, de a polgármester nem akarta össze hívni; most azonban a színházi botrányok, rendtelenségek által a közönség a színházról elidegenítetté, a momentán segély és a színiügy jövője fellelt aggodalom arra birt több színiügy-barátot, hogy egy gyűlést hívtak össze, hogy ha a városi előjáróság és képviselői éppen semmit se segít ez ügyben, legalább társadalmi úton segítsenek a már létező állapotban, a jövőre nézve gondoskodjanak hogy minden előre való számítás nélkül inuen-onnan összerakolt és rendkívül nagy fizetésű társulat helyett, csak a jól szervezett és szolid alapon szerződött színtársulatnak és megbízható igazgatóknak adassék a városban szini előadásokra engedély. A mostani alkalom, hogy Szatmári színtársulat felesleges elemeit elviszi magával, idősebb lenne arra is, hogy a társulat más alapon újabb szerveztessék. Hogy azonban a színházi enquette rendezhesse a színiügyet és hathatósan beleszólhasson az igazgatók dolgába, arra nézve szükséges lenne, hogy a városi előjáróság felhatalmazását bírja és hogy a város, ha nem többel, bár 600 forinttal segítse a színtársulatot s ne csupán, mint a tavaly történt 2 ölfával, vagy mint az idén történt 4 ölfával, mert attól ugyan a színiügy fel nem melegsik. Valóban bámulatos, hogy míg az „Elba” mulatóhelyre a város évenként 1600 forintot ad ki, addig a színiügyet mint egyik kitűnő állású színiügy-barát magát helyesen kifejezte a *felöltöttek iskoláj*a a színházat nemcsak még 600 forinttal, de még 6 krral se segíti; dacára annak, hogy a pálinka árulás évi jövedelme (24 ezer frt.) egyharmada (8 ezer frt.) legalább adóztatás engedélyezésekor e célra kérést és kizárólag e célra engedélyeztetett, azért mégis ez alaptól még 8 kr. se adott a színiügyre. A színházi enquette határozatairól annak idejében értesíteni fogom e lap olvasóit. *Argus.*

— **A nők a fényűzés ellen.** Marosvásárhelyről a korcsolya-egylet titkártól a korcsolya-egylet választmányának e napokban tartott hatodik üléséből a jegyzőkönyv, következő hiteles kivonattal kapunk meg: „36-ik pont. Istvánffy Pálné, bizottmányi tag, tekintettel azon körülményre, miszerint a korcsolya egylet hushagyó keddi bálja a tavaly is a legfényesebb volt, de eredménye nem volt a várakozásnak megfelelő és mivel ennek okát abban találja, hogy a lábra kapott fényűzés miatt, sok egyélti tag is távol maradt az egylet báljától; ennél fogva indítványozza, hogy az idén a hushagyó kedden tartandó korcsolya-egyleti bál, legyen egyszerű, házias táncosestély, calico-bál. Hogy mily egyforma szöveget hoztassák meg, arra nézve indítványozza, hogy az egylet nőtagjai hivassanak egy közgyűlésre össze és ott egytárasan határozzák el azt, hogy az izlés különfélése miatt, ne hárommal a felelősség csupán a bizottmányra. Határozat: A tisztelt bizottmányi tagtársnő ezen indítványa a bizottmány által egyhangulag helyeseltetvén, minden pontjában határozottá vált”. Eddig a jegyzőkönyv; mit szólnunk hozzá, hisz az ily lelkis indítvány és éppen egy nő részéről hangosan dicsőri magát, s követésre méltó jó példaképen ajánljuk minden város nőközönségének figyelmébe!

— **Bálikronika.** A háromszéki „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet és a k.-vásárhelyi „Stephánia” menház közös jávára Kézi-Vásárhelyt február 2-án táncszívalmat rendeznek. Ugyancsak Kézi-Vásárhelyt február 12-én a k.-vásárhelyi oltár egylet és rom. cath. egyház jávára álarcos táncszívalom fog tartani.

— **A dévai fáltság** e hó 19-én a szégyensorsu tanuló felsegelése céljából táncosestélyt rendez, melyre b. Nopcsa Eleké, szül. gr. Esz-

linsky Matild 6 nagyságát voltak szerencsések megnyerni. Mint halljuk, élénk részvétele számíthat e báls szünőre közt tombolával fogják betölteni. A nyeregmény tárgyakat részint a realiskola birtokában egy korábbi évről fenmaradt tárgyak, részint hölgyeink újabb ajándékai képezik.

— **A dévai** realiskolai segélyző-egylet jávára újabban Bogdán Istváné ö ngsa Seps-Szt.-Györgyről 6 frt és Faluvégi Albert kép. igazgató Zilahról 3 frtot gyűjtöttek.

— **Déva** a „Hunyad” Album-*ra* körülbelől ötven előfizetővel járul. Bár csak követnek többi vidéki városaink is e nemes példát.

— **A „Hunyad”** cz. lap nem más nyomdában, hanem Hirsch Adolfnál fog megjelenni ezután is Hollak Imre szerkesztése és László Zsigmond főmunkatársi működése mellett. Munkatársakul a megyei értelmiség író emberei s néhány fővárosi írói ígérkezett. Feamarádásárát messzeszerte buzognak.

— **A dévai** lelkészi állomásra idáig pályázottak közül Deák Gerő, szésvárosi tanár nyerte meg legjobban az egyháztagok tetszését.

— **N.-Váradon** mikévelőli előadást rendeznek, melyre a „Bihar” szerint a kolozvári színtársulat egyik tagja, Baloghé asszony is telajánlotta közreműködését. A „Falu rosszá”-ban ő fogja Finom Rózi szerepét adni.

— **Lázítás és izgatás** miatt a nagy-szebeni „Siebenbürgisch-deutsches Tagblatt” szerkesztője, Wolff Károly ellen per indított egy ezen lapban megjelent cikik alapján, mely a szász nemzeti vagyon kezeléséről szól. Az esküdt-széki tárgyalás ezen ügyben január 29-ikén tartatik.

— **Nagy-Szebenben** élénk mozgalom indult meg, egy vadászegylet létesítésén, melynek alapszabályai az ugynevezett „vadász tanyában” alálrás és megtekintés végett a közszemlére vannak téve. — Ezen egyesületnek célja lenne, az 1872-ik évi vadászati törvény keresztültvitelét N.-Szeben város területén eszközölni, lehetőleg a N.-Szebennel határos községek pagonyait kiberelni, a már igen csökkent vadállományt tenyésztését és szaporítását előmozdítani, a kártékony vadat pedig pusztítani; — s így az egyesületi tagoknak a vadászlatot kellemessé tenni. Ezen alapszabályok, az egyesület szervezése után, megerősítés végett a nmlgu belügyminiszteriumhoz lenének feltérjesztendők. Ily módon akarja egy józan párt az ottani vadászati viszonyokat rendezni, — mely törekvést nem lehet eléggé méltányolni — de, mint minden jó ügynek, úgy ennek is ellenségei akadtak s egy-két lármázó városi polgár, inkább szeretne ezután is a zavarosban halászni, mint az egyesület létesítésével, — mely maga után vonná a városi pagonyak be-beadását — lemondani az azokban ezideig gyakorolt rendtelenségekről. Pedig a létesítendő vadászegylet éppen azon intencióból indul ki, hogy a tönkrejuttott vadállományt, a végkivezéstől megmentse, mi a városi pagonyak bérbeadása nélkül a vadászlat jelenlegi gyakorlása mellett nem képzelhető. Ha jól emlékezünk mintegy 5 évvel ezelőtt már megkísérlette az ottani tanács a vadászati jogot bérbe adni, de ezen ügy — noha az egész környéken a vadászati regále a községi jövedelmeket növeli — a városi testületben néhány lármázó miatt megbukott. És így ezen célszerű törekvés, azt hisszük — és igazán sajnáljuk — alig lesz kivihető; pedig már az új törvény értelmében is szükséges volna, minden allodial-illetéket — s ha az csak a vadászati jogra vonatkoznék is — bérbe adni és a községi jövedelemre gyűmölösztetni, mert ily módon az államnak jövedelmi adója el nem veszne, s a vadászati kihágások is megszüntetnének.

— **A diphteritis** miatt Alsó- és Felső Fügeden az iskolázatási ideiglenesen beszüntetett. Vidályról 3 nap alatt 8 haláleset fordult elő. A torozsói orvos a helyszínen vizsgálatot tartván még kilenc súlyos betegre akadt, kik közül alig megmenthető egy is. — A községnek pedig alig van 300 lakosa.

— **Farkas históriák.** Torozskóról veszi a „Haladás” a következő sorokat: Egy újabb farkas lakáról kívánon értesíteni, mely f. hó 4-én Vidályon történt: Egy embernek egy néhány darab juha volt s étette nappal — az életűhely egy pajta előtt egy kis szorong volt, melyből a pajtába kellett a juhoknak bemenni a pajta ajtóján; az etetés alkalmával egy farkas bégrik a szorongba a juhok megijedtek s beszaladtak a pajtába a farkas utánok — de ekkor az ajtó becsukódott s így fogva maradt a juhokkal együtt. A gazda felment a pajta híjjára, egy fejszével próbálgatta megütni a farkast, ekkor a hju padlása becsukadt, most már együtt voltak a gazda a juhokkal s a farkassal a pajtában, de a gazda nem vesztette el bátorságát s a fejsze fokával egyet ütött a farkas fejére, mire a farkas elszédült ekkor többen is érkezők a helyszínre, a farkast agyonverték. Nagy állat volt.

— **Egerben** állandó nyári színikort akar-nak alapítani. Gáspárdy Gyula ügyvéd e célból 10 frtos részvényekre alálrási ívet nyitott: 200 részvényt már alálírtak.

— **Érdekes** kezdet. A „Rozsnyói Híradó” új évi száma — mint a „Debrecezen” említi — félíven jelent meg, mit Krasznai K. G. szerkesztő ur így indokol: „Tárgyhiány miatt lapunk mai száma csak félíven jelen meg.”

— **A székelly lóbeszerzési alap** tárgyában Bakosi Ferencz e hó 6-án Gidófalvára gyűlést hívott egybe. Az ülésen Bakosi indítványozta, hogy miután ez alapra vonatkozólag majdnem egy éve semmi intézkedés se történt, hogy a jan. 18-án S.-Szt.-Györgyön tartandó nagy gyűlésre küldessék egy 5 tagból álló bizottság ki, mely Szentiványi Gyula kormánybiztos kérje ez ügy végleges megoldására. Elnöknek közfelkialtás által Ferencz György, jegyzőnek Bartha Albert választattak meg. A bizottságba Ferencz György elnöklete alatt megválasztattak Bakosi Ferencz, Lőrincz János, Süksöd János, Csizsér Pál és János Ferencz. E bizottság utasított a 18-iki nagy gyűlésen kormánybiztos Szentiványi Gyula urat, miután a hosszas halogatás folytán a székelység bizalma ingadozik — ez ügy végleges megoldására felkérni, ellenkező esetben a jogosultak kényszerítve leszenk kormánybiztos urnak bizamatlanságot szavazni, belügyminiszter ő nagyméltóságához felírni s más biztos kinevezését kérni. Elnök előterjeszti, hogy a lóbeszerzési alap 100.000 frtnál nagyobb értéket képvisel s indítványozza, hogy ez összeg, — be nem járva az ide tartozó pénzek teljes begyűjtését — azonnal osztassék a jogosultak között ki. Lőrincz József indítványozza, hogy az összeg az értekezlet által kinevezendő bizottságnak adassék ki, mely azt a jogosultak között a részesedési mérték arányában ossza ki. Indítványok elfogadtatnak.

— **Henrik főherczeg** neje, Waldeck Leopoldina asszony, a ki miatt a főherczeg egy időre el volt tiltva az udvartól, a napokban bárói rangot kapott maga s utódai számára. A polgári származású nőnek atyja csak néhány nappal azelőtt halt meg s így nem érthette meg e kitüntetés, melyben ő felsége kegyelme leányát részesítette. Henrik főherczeg már el is utazott Bécsbe, hogy ő felségénél személyesen megköszönje a nejeének szánt kitüntetését.

— **Olaszország királyának** halálessé-tével összefüggőleg érkezett magánúrnökökből következőket adjuk: Bécsi hírek szerint Rajner főherczeg (tudvalevőleg Viktor Emánuel sógora) van kiszemelve ő felsége képviselőjeül Viktor Emánuel gyászszertartásánál Jakobini bécsi pápai nuncius meglátogatta Robilant grófolasz nagykövetet, hogy részvételek kifejezést adjon. Robilant hivatalosan bejelentette a külügyminiszteriumban Humbert király trónraléptét. Rómában, jelentik a „Lloyd”-nak, a Quirinal előtti tért rengeteg néptömeg foglalja el. Még az örök is sirtak, mikor a király halálát megtudták. Az egész népesség néma fájdalommal jár az utcákon. A király teteme négy gertya közt tábori ágyon nyugszik. A fehér leppellel fedett, kezében feszületet tartó alak kinézése marcialis és tisztelettel gerjesztő. A kápián a tetem mellett szoltárokat olvas fel. Szolgálattevő tiszték s a szertartásmester állnak őrt a szobában. A minisztertanács permanens. Garibaldi részt fog venni a király halottas menetében. Mirafiori grófné Turinban van. A király három millió lírát hagy hátra. Aghemo lovag, Viktor Emánuel magántitkára, Turinba megy, hogy Mirafiori tudassa Humbert trónra léptét s megtegye a szükséges intézkedéseket a temetésre. Humbert király elhatározta, hogy a Vatikán lakóit meghívhatja a temetésre.

— **Victor Emánuel** és gyónatóatyja Midón az elhunyt olasz királyt a pápa egyházi átok alá vetette, gyónatóatyja egyszersmind azon utasítást kapta, hogy a király minden lépéséről és különösen annak kedélyállapotáról részletes jelentést tegyen a pápának. Mancini a gyónatóatyja el is járt tiszteben lelkiismeretesen. Rendszeren éjjel írogatta jelentéseit a királyi terem mellett fekvő szobájában. Egy éjjel a király esetleg ezen szobán ment keresztül s látta Mancini asztalán, ki nem volt a szobában, a jelentést, melyben ő mindenütt re communicatonak nevezetik. A király e néhány szót írta a jelentésre: I. re communicato, mangia e beve come nu prelato. (A kiátkozott király úgy eszik és iszik, mint egy praelatus.) Képelhető a gyónatóatyja rémulése, midőn a jelentés végén a király e megjegyzését olvasta.

— **Oszmán pasa** Susdalman fog lakni, a Wladimir kormányzáság egy kis városkájában. Hogy éppen Susdalba küldik, igen kellemetlen lesz Osmánnak, ki tudvalevőleg a sok kérés dacára szigoruan ragaszkodott az Izlam azon tanához, hogy a mozlimeknek nem szabad magukat lefestetnie. Susdalban festik az országszerte terjesztett színes szent képet és bizton remélhető, hogy Susdalban lefestik Oszmán pasát holmi orosz szentnek és akkor aztán az orosz nép térdén fogja imádni azt a férfit, ki ezen háboruban legtöbb ártott Oroszországának. — A szultán 1000 török lírát küldött Oszmán pasának azon alaptól, mely az indiai mohamedánok adományaiól alakított.

— **Borzasztó tüzvész** dühöngött mult hó 22-én New-Yorkban. A „Greenfield and Son”-czég öt emeletes házában, melyben mintegy 150 munkásnak van foglalkozása, egyszerre irtóztos robbanás történt. Az épület részint elpusztult, részint a robbanás után felcsapott és a czukorszörp által táplált lángok martalékává lett. Eddig 30 ember haláláról beszélnek, legalább annyi hiányzik; a sebesültek száma 40. Az ásatásoknál kint, hogy a gőzkazának semmi baja sem történt. A robbanás oka eddig ismeretlen.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Bérlet 102-ik szám.
Kolozsvárt, kedd január 15-én 1878.

PATINITZA.

Bohózatos operette 3 felv. A „Karagois árnyjátékkal. Írták: Zell F. és Genée R. Zenéjét Souppé Ferencz. Fordították E. Illés László és Bánfalvy Lajos.

1-ső felv. „**Előőrön**.” 2-ik felv. „**Kismét**.”
3-ik felv. „**Békehangok**.”

SZEMÉLYEK:

Kancsukoff Gavriolits Timofey, gróf, orosz tábornok	Marcell Géza.
Ushakoff Ivanova Lidia, hercegnő, unokahuga	Dalnokiné.
Izzet pascha, Isaktscha török erdő parancsnoka	Kassai.
Starawieff Andrejvits Vasil, kapitány	Vidor.
Bletoskurim Szerodovits Steipán, őrmester	Szentgyörgyi.
Samoiloff Dimitrovics Vladimir, hadnagy, egy cserkesz lovasezredből	Krecsányi Sarolta.
Goltz Julian, egy német hírlap tudósítója	Szombathelyi.
Hassan-bey, a basibozukok vezére	Török K.

Kezdeté pontban 7 órakor.

A „KELET” magán-táviratai.

Feladatott Budapestén jan. 14. 10 ó. 40 p. d. e.
Érkezett Kolozsvárra jan. 14. 10 ó. 50 p. d. e.

A békefeltételek a „Montagsrevue” szerint a következők: **Batum, Kars, Erzerum és kerületei átengedése, Románia számára függetlenség, de királyság és semlegesség nélkül. Bulgária autonómiaja keresztén kormányzóval és a porta fennhatóságával, Szerbia függetlensége határigazítással, Montenegró határigazítással, de kikötő nélkül, Románia a Dunán át nem terjedhet. A Dardanellák kérdése meg sem pendítettett. Anglia a külön békealkuba csak azon pétérvári biztosítással egyezett, hogy a Dardanellák ügye a nagyhatalmak elé tartozik.**

Beaconsfield beszélt Midhatal, hírlík Cornavon Salisbury bukk, s a parlamenttől tíz millió sterling kérétek.

Távirati tudósítás

a budapesti árutőzsde hivatalos árjegyzeteiről január 12-ről.

Gabona	F a j	Ára 100 klg.	
		töl	ig
		frt	kr
		frt	kr
Buza	bánsági tiszavidéki pestvidéki fehérmegeyi bácskai	10 20 10 75 10 50 10 55	— — — —
Rozs	magyar	7 40	7 65
Árpa	takarmány maláta	7 40 8 25	7 55 10 20
Zab	magyar	6 50	6 65
Tengeri	bánsági másnemt	7	7 25
Repce	káposzta bánsági	—	—
Köles	magyar	7	7 25
Szókány (Usace)	buza tavaszra szállítandó Szept.—Oktre szállítan. tavaszra szállítandó. Májusra—junira szállít. káposzta Aug. Szept. szál. bánsági Jul. Aug. szállít.	10 75 — 7 22 30	10 80 — 7 27 —
(ny.) zesz	100 liter százalékként.	32	32 1/2

Érték- és váltófolyam.

1878. január. 12-én.

Magyar aranyjárdék		91.50.
„ kincstári utalv.	1 kibocsát.	113.—.
„ „	2 „ „	105.75.
„ keleti-vasut elsőbőség	2 „ „	73.—.
„ állami kötvény 1876 év.		68.—.
„ vasuti kölcsön		98.75.
„ földterhermentesítési kötvény		78.80.
temesi „		77.75.
erdélyi „		76.50.
horv. slavon „		85.—.
magy. szőlődezmá váltáság		80.75.
Oszk. egységes államadósság papírban		63.80.
„ „	ezüsten	67.—.
„ aranyjárdék		74.95.
1860. államsorsjegy		113.70.
Oszk. nemzeti bank részvény		8.11.
„ hitelrészvény		221.—.
magyar, hitelbank		207.—.
Ezüst „		103.80.
Cs. k. arany „		5.61.
Napoleonor „		9.50.
Német birod. mark „		58.65.
London „		118.95.

Felölös szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Békésy Károly.

Árverési hirdetmény.

I. A haszonbérlet tárgyát képezik a n.-enyedi ev. ref. főtanoda tulajdonában lévő T.-Szt.-György és hozzá tartozó Gyertyános, Bedellő, Torozókó, Borév, Alsó-Felső-Podszaga, Alsó-Felső Szolcsva, Décse, Miklóslaka, Miriszló, Fnyed, F.-Enyed, Szent-Imre, Szent-Király, Becze és Ujfalú, Henningfalva, Vingárd, Tóhát, Gergelytája és Spring községek ingatlanai lak- és gazdasági épületekkel, vetésekkel, melyek leltár szerint adatnak át, a haszonbéri feltételek értelmében, azokhoz tartozó földesuri jogokkal és esetleg kisebb kir. haszonvételekkel és gazdasági felszerelvényekkel.

II. Árverezni kívánók, vagy ajánlattevők kötelesek a kikiáltási ár, vagyis a sz.-györgyi birtoknál egy évre 3200 forint; décei birtoknál egy évre 2000 forint; Miriszlónál egy évre 600 forint; Enyednél egy évre 1500 forint; F.-Enyednél egy évre 650 forint; Sz.-Imrénél egy évre 1400 forint; Sz.-Királyi birtoknál egy évre 1300 forint; Henningfalvánál egy évre 2610 forint; Vingárdi birtoknál egy évre 4400 forint kikiáltási árnak 10%-át bántépénzül készpénzben, vagy óvadék képes államkötvényekben árfolyam szerinti értékben, az árverés kezdete előtt letenni, vagy beküldeni a főtanoda gondnokságához.

III. Zárt ajánlatok csakis írásban a főtanoda gondnokságához, az eddig már beadott ajánlatok, ezen feltételek mellett figyelembe vételével,

1878. évi január-hó 26-dik napjáig adhatók be.

A szóbeli nyilvános árverés ugyancsak a főtanoda gondnokságának hivatali helyiségében Nagy-Enyeden,

1878. január-hó 28-dik napján d. e. 10 órakor

fog megtartatni.

IV. A főtanoda egyes jószágai a szóbeli árverésen, vagy írásbeli ajánlatot tett, kellő biztosítékot nyújtó legtöbbet ígérőnek fognak haszonbérbe adatni.

V. A haszonbérlet kezdetét veszi 1878. évi január-hó 28-dik napján, s tart hat egymásutáni éven át 1884. április-hó 24-dik napjáig.

VI. Az évi haszonbér 1/4-ed, vagy 1/2-öd évi előleges részletekben, a főtanoda pénztárába fizetendők.

VII. Haszonbérlet köteles egy évi haszonbér összegnek megfelelő kézi, vagy jelzálogban biztosítékot nyújtani.

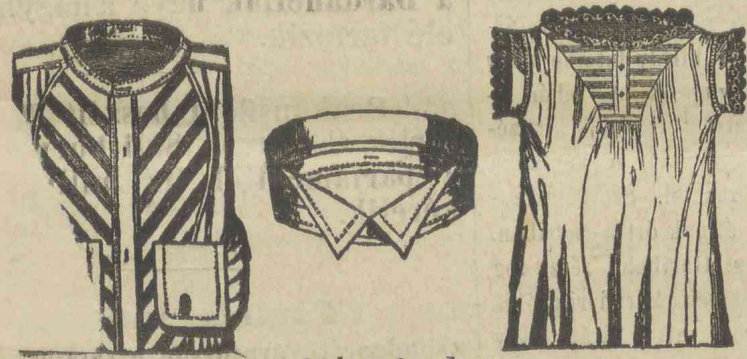
VIII. A kötetendő haszonbéri szerződés általános feltételei, 1878. január-hó 14-dik napjától, 1878. január-hó 26-dik napjáig, a főtanoda gazdagondnoki hivatalában a hivatalos órákban megtekinthetők, melyek kellő biztosítékot nyújtó a legtöbbet ígérőre nézve, az árverezés napjától azonnal kötelezők.

Az erdélyi hely. hitv. áll. ig. tanács, Kolozsvárt, 1878. január 6-án tartott üléséből.

NAGY PÉTER, elnök.

BODOR ANTAL, titkár.

Első és legnagyobb bécsi cs. k. udvari fehérnemű gyár-raktár,

képviselve

Teutsch J. B. által Segesvártt,

áru nagyban és kicsinyben a legújatosabb gyári árakban.

Vászon férfi-üngeket, „Oxford-férfi-üngeket.” Chiffon vagy angol Shirting-üngeket, fehér vagy tarka színben, külön gallérral és anélkül.

Férfi-gallérokat, kézelőket, gatyákat.

Női fehérneműket (ezeknél feladandó, hogy a hölgy szikár, közepes vagy erős terméti.)

Vászon női-üngeket, (289) (14—*)

Női-üngeket Chiffonból, igen ajánlatos, elegáns kiállításban,

Női-gatyákat, finomak, himzeve és snjtásosva.

Női-pongyola-öltöket, vagy háló-reklitket,

Női-öltözö-köpenyeket,

Női-gallérokat, előket és kézelőket,

Női-szoknyákat, vállakat, zsebkendőket valódi lenvászonból, francia battistból, battist clair, gyapot, vagy utánzott battistból és esesező fehérneműket.

Teljes kihazasítások a leggyorsabbtól a legfinomabb fajtáig, minta, mérték és megrendelés szerint legrövidebb idő alatt.

Levélbeli megrendelések jóállás mellett pontosan teljesítetnek s az ár vagy készpénzül, vagy a megrendelés átvételkor utánvét által fizethető.

Férfi-fehérneműk levélbeli megrendelésénél feladandó a nyak-vastagsága centimeterben, t. i. a gomblyuktól a gombig.

TEUTSCH J. B., Segesvártt.

(444) (12—15)

100 forint

és több havi mellékjövendémet ígér egy hírneves ház: ügyvédnek, tanítóknak, magányosoknak és nyugdíjasoknak a vidéken. Ajánlatokat (csak n. met nyelven) A. B. C. Nro 241 jegy alatt ellát Daube G. L. és társa hirdetés-felvételi irodája Bécsben. I., Singerstrasse 8.

Jelleg: Vizsgálatok mindig a legjobbat alkalmaztatók.

Korcsmárosok és bortermelők

nyissátok fel szemeteket!

Épen most jelent meg „A bor-szabályzó,” a leghűbb és legmegbízhatóbb tanácsadó a legbiztos és legjobb bor-javító, nemesítő és szaporító eljárásról, mely által, ha a legtisztább természetű bor már a hordókban van, legalább is még kétszer annyi bor, jelentékenyen jobb minőségű, érlelt el. Leggyakorlatibb mutatók léteznek, még fiatal borok nemesítése és szaporítása és csekély, roz, állott óborok javítására. Különösen alkalmas a minőséget illető rossz bortermékek alkalmával. Biztos és jó eredményért kezesessé vállaltatik. Száz meg száz bizonyítvány fekszik előttünk, melyek mind erősítik, hogy csak ez eljárás az egyedüli legjobb, leggyakorlatibb és legegyszerűbb s vérvünk közel igen sokan csak e könyvnek köszönhetik mostani jólétüket és gazdagságukat. Főnnebbi munka igen könnyen érthető stílusban van írva, s azt minden laikus, sőt minden gyermek is pontosan megértheti, egyébránt készek vagyunk, még közelebbi felvilágosításokat is adni, díj nélkül, ha tisztelt veivünk előtt valamely pont homályosnak tűnik től. Ár 3 frt. Megrendelések kéretlenk utánvét, vagy az összeg előzetes beküldése mellett intéstetni, a következő címre: „A Bor-szabályzó” kiadó-hivatala (448) (11—12)

Wien, Taborstrasse, Hotel zum „Schwarzen Adler.”

(470)

(5—15)

Biztatok a bebizonyított jóbán.

Orvosi tekintélyek és számos magánosok bizonyítványai, a naponta növekedő kérdések és szaporítás kezédek által következő gyógyszeres jelegé felől.

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

Dr. Miller

HUTFLESZ KÁROLY

(14)

KOLOZSVÁRTT,

(1—12)

megvásárol mindennemű magyar és osztrák állampapírt, sorsjegyet, arany- és ezüst pénzemeket, s leszámítol escomptirt) mindenféle nyereményeket és szelvényeket 3 hóval a lejáratú idő előtt, s eszközöl minden bel- és külföldi helyeken történendő bármily összegű fizetéseket

AJÁNLJA DÚSAN ELLÁTOTT

FÜSZERTÁRÁT, BÖRKERESKEDÉSÉT,

ugy saját gőz- (henger)- malmi

LISZTEIT,

ugy szintén kitérő minőségű

fagygyugyertya és szappan-gyártmányait.

(9)

Az

(2—4)

„Erdélyi részek és Szilágymegye” helységnévtárára

még csak folyó 1878. évi január-hó 20-ig lehet előfizetni

1 frt 50 krral

a „Helységnévtár” szerkesztőségénél Kolozsvártt, a kereskedelmi és iparkamara irodájában.

E nélkülözhetlen segédkönyv csak előfizetés útján és a fennebbi határnapig lesz megszerezhető, mert nem kerül könyvárusi forgalomba.

JELES IRODALMI UJDONSÁGOK.

Kaphatók Stein János könyvkereskedésében Kolozsvártt.

SMILES. TAKARÉKOSSÁG. Szerző után a hazai viszonyokhoz alkalmazta Könyves Tóth Kálmán. Csinos vászonkötésben 3 frt. —

TÓTH EDE MŰVEI. I. kötet. Tartalma: A Falu rozsa. A Toloncz, pályá nyertes népszínművek. Ára a rövid idő múlva megjelenendő III és IV-ik kötettel együtt 4 frt. —

Diszes angol vászonkötésben 6 frt. —

WOHL JANKA és STEPHANIA. Beszélyek és tárczák GRUBER LAJOS. A közigazgatási bíráskodás eszméje, kellei és alakzatai Európában; különös tekintettel Magyarországra és a kérdés parlamentáris sorának történetére hazánkban. A m. k. tud. egyetem által jutalmazott pályamunka 2 frt. 40.

KÖZOKTATÁSÜGYI TÖRVÉNYEK és RENDELETEK TÁRA. Az 1868. év óta 1877-ik év végeig közrebozsított és a népoktatásra vonatkozó törvények, miniszt. rendeletek, tantervek és szabályzatok gyűjteménye. Hivatalos adatok nyomán 2 frt. —

KASSAY ADOLF. A GYÁMSÁGI és GONDNOKSÁGI ügyek azoknak kezelése és azok körüli eljárás iromány példakkal. Egészen újonnan átdolgozott negyedik kiadás 1 frt 20.

A NÉPISKOLÁK, POLGÁRIISKOLÁK és TANÍTÓKÉPEZDÉK új tantervei és vizsgálati szabályzatai — 50 kr.

HOLZE — FENYVESSY-féle egyszerűsített gyorsírás. A magyar gyorsírás tankönyve. Tizenkét könyvátú gyorsírási táblával — 80 kr

PETŐFI ALEXANDER. HELD JÁNOS. Ein ungarisches Märchen. In deutscher Nachdichtung von J. Schnitzer. Mit einem Vorwort von M. Jókai. Das Bildnis des Dichters von Barabás, die Illustrationen von Jankó. Gyönyörű borítékba fűzve 1 frt 50.

PEŐFI ALEXANDER. GEDICHTE. Aus dem ungarischen von Ladislaus Nengebauer 1 frt 95.

Pompás diszkötésben 2 frt 60.

SCHILLERS SÄMMTLICHE WERKE. Mit etwa 600 Illustrationen erster deutscher Künstler. Herausgegeben von Prof. Dr. J. G. FISCHER Erster Band. Legdiszesebb kötésben 7 frt 80.

TODD. A PARLAMENTI KORMÁNY RENDSZER Angliában és annak eredete, kifejlődése és gyakorlati alkalmazása. Ford. Dapsy László. 3 kötet angol kötésben 10 frt 50.

EUROPA legujabb furcsa-komoly térképe, színnyomatban.

Europa e komikus térképe hiven túlkrozi vissza a jelen bonyolult politikai álláspontot, melyet Europa valamennyi államai illetőleg nemzetiségei a keleti eseményekkel szemben elfoglalnak.

Minden egyes állam viszonya a most folyó háboruhoz tréfásan és felette találóan van ecsetelve: a felvilágosító szöveg e térkép minden egyes pontját teljesen megmagyarázza és így mindenki által, már az első pillanatra is könnyen érthető.

A térkép ára csak 50 kr.

Vidéki megrendelőknek 55 kr. bérmentes beküldése (legcélsebb utalvány) mellett a térkép bérmentve küldetük meg.

!! Új bosszantó képek !!

Hol vagy Ádám? Hol vagy Éva? Hol vagy Helén? A ki mer az nyer? Hol a gyermek? Hol a szarvas? Hol a macska? Hol a medve?

darabja 10 kr.

Vidékre egy vagy több kép bérmentesítése 5 krajczárral több. Az összeget legcélsebb utalványal beküldeni.

Kaphatók Stein János könyvkereskedésében Kolozsvártt.

Kiadó páholy. (13) (2—3) 37-ik számi közép páholy, az egész hátra lévő időnyire, fele részben, kiadói tudakozódhatni a színházi irodában, s középüzei, gr. Teleki-háznál lakó házmos-ternél.

Tűzifa eladás

és annak gőzerővel való felapritása. Kolozsvártt a vasúti indóház melletti raktár helyiségben.

hasábos — apróra felv. — a házhoz szál-
Egy 4 köbméteres 61 fa 12 frt. — 13 frt 60. litva és fa ka-
Egy 2 „ „ 6 ft 60. — 7 „ 20. marabá rakva.

A ki egyszerre egy egész vasúti kocsi fát veszen, vagy 6 ölet, annak minden öle 50 krajczárral olcsóbb, valamint a felapritása az egész 6 öl fának csak 8 forint. (3) (3—20)

A valódi 4 köbméteres ölek, ennek lehet tömött rakásról és a fát jóságáról a t. közönség a rak-tári helyiségben meggyőződést szerezhet. Az aprított fánál pedig ellenőrzési szempontból olyan szekereket állítottam, melyek teljesen megrakva egy 4 köbméter ölet tartalmaznak, akár súly szerint 30 mázsát.

Egy 3 köbméteres, vagy 1 régi öl fának az ára ott helyitt 7 ft 75 kr. a házhoz szállítva pedig 9 frt. Rendelvények elfogadhatnak a nevezett raktáron kívül Veisz József ur középüze szögletén lévő kereskedésükben.

Tisztelettel SZENTJÁNOSI FERENCZ.

Azon rossz szokás ellen, hogy Kolozsvártt a fát igen hosszúra vágják, nem ajánlatosn elég az 1/2 méter, vagy 9 esz-los és 1/2 méter, vagy 12 csolós méteres kurtúra vágott fátat, mivel így a türelésnél 25—40%-ot megtakarítható.